

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 6. septembrī
(OR. en)

13061/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0214(NLE)

FORETS 216
SEMENCES 149
AGRI 618
AGRILEG 375

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 4. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 387 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS, ar ko attiecībā uz kategorijai “pārāks” piederīgu meža reproduktīvo materiālu, tā marķēšanu un par ražošanas apstiprināšanu un kontroli atbildīgo iestāžu nosaukumiem groza Lēmumu 2008/971/EK

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 387 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 387 *final*

Briselē, 4.9.2024.
COM(2024) 387 final

2024/0214 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko attiecībā uz kategorijai “pārāks” piederīgu meža reproduktīvo materiālu, tā marķēšanu un par ražošanas apstiprināšanu un kontroli atbildīgo iestāžu nosaukumiem groza Lēmumu 2008/971/EK

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 1999/105/EK (1999. gada 22. decembris) par meža reproduktīvā materiāla tirdzniecību¹ 19. panta 1. punktu Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka, vai par meža reproduktīvo materiālu, kas iegūts kādā trešā valstī, sniedz tādu pašu garantiju attiecībā uz tā ieguves avota apstiprināšanu un ražošanas pasākumu veikšanu tirdzniecības nolūkā, kāda ir meža reproduktīvajam materiālam, kas ir ražots Savienībā un atbilst minētās direktīvas noteikumiem.

Padomes Lēmums 2008/971/EK² iedibina normas attiecībā uz trešās valstīs ražota meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu. Tas iedibina, pirmkārt, tās I pielikumā norādītajās trešajās valstīs izmantoto meža reproduktīvā materiāla ieguves avota apstiprināšanas un reģistrācijas sistēmu līdzvērtību un reproduktīvā materiāla turpmāku ražošanu no šā ieguves avota un, otrkārt, vispārīgus trešajās valstīs ražota meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīguma noteikšanas noteikumus. Šis lēmums paredz nosacījumus, ar kādiem Savienībā importē kādā no I pielikumā norādītajām trešajām valstīm ražotu un pie kategorijām “izcelsme zināma”, “atlasīts” un “uzlabots” piederīgu meža reproduktīvo materiālu (“MRM”).

2007. gada jūlijā ESAO Padome pieņēma Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietota meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmu³ (“ESAO Meža sēklu un stādu shēmu”). Lēmumā 2008/971/EK norādītās trešās valstīs meža reproduktīvā materiāla sertifikācijai uz minētās shēmas pamata piemēro valsts noteikumus. 2011. gadā tās noteikumi aptvēra meža reproduktīvo materiālu, kas pieder pie kategorijām “izcelsme zināma”, “atlasīts” un “uzlabots”. 2013. gadā ESAO Meža sēklu un stādu shēmas noteikumi tika grozīti, tajos ietverot arī kategoriju “pārāks”.

ESAO grozīto noteikumu izpēte liecina, ka tajos ietvertā kategorijas “pārāks” ieguves avota apstiprināšanas nosacījumi atbilst Direktīvas 1999/105/EK prasībām.]

Šā priekšlikuma mērķis ir — atbilstoši 2013. gada grozītajiem ESAO noteikumiem — ar Lēmumu 2008/971/EK izveidoto līdzvērtības režīmu paplašināt, to attiecinot uz kategoriju “pārāks”. Tas paredz: i) nosacījumus, pēc kuriem iespējams noteikt, vai no noteiktas trešās valsts importētu kategorijas “pārāks” meža reproduktīvo materiālu var uzskatīt par līdzvērtīgu Savienībā ražotam meža reproduktīvajam materiālam un atbilstīgu Direktīvai 1999/105/EK, un ii) papildu nosacījumus par Lēmumā 2008/971/EK aprakstītajām sēklām un stādāmo materiālu.

Pēc pieņemšanas šim lēmuma projektam būtu jāaizstāj pagaidu atļauja, kura tika piešķirta ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/773⁴, ar ko dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas

¹ OV L 11, 15.1.2000., 17. lpp. *ELI* <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/105/oj>.

² Padomes Lēmums 2008/971/EK (2008. gada 16. decembris) par tāda meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu, kas ražots trešās valstīs (OV L 345, 23.12.2008., 83. lpp., *ELI*: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/971/2021-01-01>).

³ Padomes lēmums, ar ko dibina ESAO Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmu [OECD/LEGAL/0355].

⁴ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/773 (2021. gada 10. maijs), ar ko dalībvalstīm saskaņā ar Padomes Direktīvu 1999/105/EK tiek atļauts uz laiku lemt par tāda meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu, kurš pieder pie noteiktām kategorijām un ražots noteiktās trešās valstīs (OJ L 169, 12.5.2021, 1. lpp., *ELI*: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/773/oj).

1999/105/EK 19. panta 3. punktu tiek atļauts līdz 2024. gada 31. decembrim lemt, vai pie kategorijas “pārāks” piederīgs noteiktā trešajā valstī ražots meža reproduktīvais materiāls sniedz tādas pašas garantijas kā Savienībā ražots meža reproduktīvais materiāls, kurš atbilst Direktīvai 1999/105/EK.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis lēmums ir Direktīvā 1999/105/EK noteikto spēkā esošo prasību tehniska īstenošana. Tāpat tas atbilst līdzšinējiem noteikumiem par meža reproduktīvā materiāla kategoriju “pārāks” un vispārējiem noteikumiem par meža reproduktīvā materiāla importu Savienībā un atzīst, ka attiecīgo trešo valstu prasības attiecībā uz MRM ir līdzvērtīgas Savienības prasībām.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Tiecoties sargāt meža reproduktīvā materiāla tirdzniecības netraucētu turpināšanos un nepārtrauktu augstas kvalitātes meža reproduktīvā materiāla piegādi Savienībā, šis priekšlikums sekmē kopējās lauksaimniecības politikas, Eiropas zaļā kursa⁵ un radniecīgo tiesību aktu un stratēģiju vispārējās rīcībpolitikas: Eiropas Klimata aktu⁶, jauno ES Klimatadaptācijas stratēģiju⁷, jauno ES Meža stratēģiju 2030. gadam⁸ un ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam⁹.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Tāpat kā akts, ko paredzēts grozīt ar šo priekšlikumu, proti, Lēmums 2008/971/EK, arī šis priekšlikums balstās uz Direktīvas 1999/105/EK 19. panta 2. punktu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Meža reproduktīvā materiāla ražošana un tirdzniecība ir Savienības un tās dalībvalstu dalītā kompetencē, jo attiecīgais tiesību akts (Direktīva 1999/105/EK) balstās uz LESD 43. panta (bijušā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 37. pants).

Meža reproduktīvā materiāla nozare lielā mērā bijusi reglamentēta Savienības līmenī, tāpēc šīs jomas tiesību akti ir galvenokārt Savienības iestāžu kompetence, kā aprakstīts LESD 2. panta 2. punktā. Minētās nozares galvenos mērķus, proti, augstas kvalitātes meža reproduktīvā materiāla importu un iekšējā tirgus darbību, attiecīgo noteikumu sarežģītības dēļ un tādu pārrobežu problēmu dēļ kā klimatkrize, biodaudzveidības aizsardzība un ilgtspējīga attīstība, nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstu līmenī.

⁵ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Eiropas zaļais kurss (COM(2019) 640 final).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija” (COM(2021) 82 final).

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Jauna ES Meža stratēģija 2030. gadam” (COM(2021) 572 final).

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020) 380 final).

Tāpēc Savienība saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu attiecībā uz meža reproduktīvā materiāla importu Savienībā var pieņemt kopēju pieeju.

- **Proporcionalitāte**

Tas ir vienīgais iespējamais Savienības rīcības veids, un minētās prasības ir vispiemērotākās, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, proti:

- i) visiem lietotājiem Savienībā paredzēts augstas kvalitātes meža reproduktīvā materiāla imports;
- ii) laba iekšējā tirgus darbība;
- iii) vienlīdzīgi konkurences apstākļi attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem; un
- iv) tirdzniecības atvieglošana no perspektīvas pielāgoties klimata pārmaiņām un tās mazināt.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Komisija ierosina Padomes lēmumu, tāda paša veida juridisko instrumentu kā tiesību akts (Lēmums 2008/971/EK), ko paredzēts grozīt ar šo priekšlikumu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Sabiedriska apspriešana nav notikusi, jo tā ir tehniska iniciatīva, kas plašāku sabiedrību interesē tikai nelielā mērā. Turklāt nav noskaidrots ieinteresēto personu viedoklis par līdzvērtīgumu ES prasībām attiecībā uz citām MRM kategorijām.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Savienība un dalībvalstis ir cieši iesaistītas ESAO sēkļu shēmu un ESAO Meža sēkļu un augu shēmas izstrādē. Gan ESAO noteikumus, gan attiecīgo minētās shēmas īstenošanu trešo valstu attiecīgos noteikumus par kategoriju “pārāks” Komisija ir pārbaudījusi. Šajā izpētē konstatēts, ka meža reproduktīvā materiāla ieguves avota apstiprināšanas nosacījumi atbilst prasībām, kas attiecībā uz šo kategoriju ir noteiktas Direktīvā 1999/105/EK. Šā iemesla dēļ vēl vākt un tālāk izmantot speciālās zināšanas netika uzskatīts par nepieciešamu, jo Savienība un attiecīgās trešās valstis šajā sakarā piemēro vispārpieņemtos ESAO noteikumus.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis lēmums īsteno spēkā esošus noteikumus. Līdzvērtīguma piešķiršana trešajās valstīs ražotam mežu reproduktīvajam materiālam attiecībā uz importu balstās uz ESAO shēmām un Starptautiskās sēkļu kontroles asociācijas (*ISTA*) metodēm. Lēmuma (ES) 2021/536 piemērošana liecina, ka kategorijas “pārāks” meža reproduktīvā materiāla importam nav nelabvēlīgas ekonomiskas, sociālas vai vidiskas ietekmes, jo kompetentās iestādes, trešās valstis vai profesionāli operatori par šādu ietekmi nav ziņojušas. Tāpēc ietekmes novērtēšana netika uzskatīta par nepieciešamu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums ar *REFIT* nav saistīts. Šis priekšlikums neietekmē atbilstības nodrošināšanas izmaksas operatoriem. “Digitālā pārbaude” uz šo priekšlikumu neattiecas.

- **Pamattiesības**

Piedāvātais lēmums visā pilnībā ievēro Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāni vai pārraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība nav vajadzīgi.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts noteiktu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikuma vienīgā materiālā norma, kas attiecībā uz importēšanu Savienībā Lēmuma 2008/971/EK darbības jomā iekļauj noteiktās trešās valstīs ražota meža reproduktīvā materiāla kategoriju “pārāks”, attiecīgās kategorijas MRM pielīdzina šādai kategorijai piemērojamajos Savienības tiesību aktos.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko attiecībā uz kategorijai “pārāks” piederīgu meža reproduktīvo materiālu, tā marķēšanu un par ražošanas apstiprināšanu un kontroli atbildīgo iestāžu nosaukumiem groza Lēmumu 2008/971/EK

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 1999/105/EK (1999. gada 22. decembris) par meža reproduktīvā materiāla tirdzniecību¹ un jo īpaši tās 19. panta 1. un 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu²,

tā kā:

- (1) Direktīva 1999/105/EK attiecas uz meža reproduktīvā materiāla (“MRM”) tirdzniecību Savienībā. Minētā direktīva attiecas uz tādu koku sugu un to mākslīgo hibrīdu reproduktīvo materiālu, kas mežsaimniecības vajadzībām ir nozīmīgas visā Savienības teritorijā vai tās daļā.
- (2) Padomes Lēmums 2008/971/EK³ paredz nosacījumus, kuri reglamentē to, kā minētā lēmuma I pielikuma sarakstā norādītās trešās valstīs ražotu MRM, kurš pieder pie kategorijām “izcelsme zināma”, “atlasīts” un “uzlabots”, importē Savienībā, ciktāl tas attiecas uz ieguves avota apstiprināšanu un reģistrēšanu un vēlāku meža reproduktīvā materiāla ražošanu no minētā ieguves avota. Attiecīgās trešās valstis īsteno ESAO Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietota meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmu⁴ (“ESAO Meža sēklu un stādu shēmu”).
- (3) ESAO Meža sēklu un stādu shēma 2013. gadā tika grozīta, lai papildus meža reproduktīvā materiāla kategorijām “izcelsme zināma”, “atlasīts” un “uzlabots”, kas shēmā ir jau kopš 2011. gada, tajā iekļautu MRM kategoriju “pārāks”.
- (4) Nacionālie noteikumi par meža reproduktīvā materiāla sertifikāciju Kanādā, Šveicē, Apvienotajā Karalistē, Norvēģijā, Serbijā, Turcijā un Amerikas Savienotajās Valstīs (“konkretizētajās trešajās valstīs”) paredz, ka sēklu ievākšanas un apstrādes un stādāmā materiāla ražošanas laikā ir jāveic oficiāla lauka apskate.
- (5) Saskaņā ar minētajiem valstu noteikumiem ieguves avota apstiprināšanas un reģistrācijas sistēmām un MRM turpmākai ražošanai no minētā ieguves avota ir jāatbilst ESAO Meža sēklu un augu shēmai. Turklāt minētie valsts noteikumi paredz:

¹ OV L 11, 15.1.2000., 17. lpp., ELI <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/971/2021-01-01>.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Padomes Lēmums 2008/971/EK (2008. gada 16. decembris) par tāda meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu, kas ražots trešās valstīs (OV L 345, 23.12.2008., 83. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/971/2021-01-01>).

⁴ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas padomes lēmumi, Padomes lēmums, ar ko dibina ESAO Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmu [OECD/LEGAL/0355]. <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0355>.

kategoriiju “izcelsme zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks” sēklas un stādāmais materiāls ir oficiāli jāsertificē un sēklu iepakojumi oficiāli jānoslēdz saskaņā ar ESAO meža sēklu un stādu shēmas prasībām.

- (6) Savienības līmeņa lēmumam par kategorijas “pārāks” meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu neesot pieņemtam, Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/773⁵ par tāda kategorijas “pārāks” meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu, kas ražots Lēmuma 2008/971/EK I pielikumā norādītajās trešajās valstīs, arī konkretizētajās trešās valstīs, uz laiku (līdz 2024. gada 31. decembrim) pilnvaroja lemt dalībvalstīs. Šī atļauja bija nepieciešama, lai izvairītos no jebkāda riska, ka varētu tikt traucēts minētā MRM imports dalībvalstīs.
- (7) Kategorijas “pārāks” sakarā veikta konkretizēto trešo valstu noteikumu izpēte liecina, ka ieguves avotu apstiprināšanas nosacījumi tiek uzskatīti par līdzvērtīgiem nosacījumiem, kas izklāstīti Direktīvā 1999/105/EK, ja vien attiecībā uz sēklām un stādāmo materiālu ir izpildīti Lēmuma 2008/971/EK II pielikuma nosacījumi.
- (8) Turklāt dažu Lēmuma 2008/971/EK I pielikumā norādīto par apstiprināšanu un ražošanas kontroli atbildīgo iestāžu nosaukums un adrese ir mainījušies un tātad ir jāatjaunina.
- (9) Kategorijas “pārāks” sēklu vai stādāmā materiāla ražošanai ir iespējams izmantot arī ģenētisku modificēšanu. Tālab un tādēļ, lai MRM lietotājiem būtu nodrošināta informētībā balstīta izvēle, ESAO marķējumam un piegādātāja etiķetei vai dokumentam būtu jādeklarē, vai šīs kategorijas ieguves avota ražošanā šāda veida modificēšana ir izmantota, kā tas patlaban ir ar kategoriju “uzlabots”.
- (10) Kategorija “pārāks” tiek iekļauta Lēmuma 2008/971/EK II pielikumā, tāpēc, lai nodrošinātu skaidrību un pareizu minētā lēmuma piemērošanu, minētajam lēmumam būtu jāpievieno jauns pielikums ar tabulu, kurā būtu norādītas kategorijas, kam drīkst piederēt tāds no dažāda veida ieguves avotiem iegūts meža reproduktīvais materiāls, kuru ir atļauts importēt Savienībā. Tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu juridisko skaidrību, saskaņību ar Direktīvu 1999/105/EK un minēto noteikumu pareizu piemērošanu un informētībā balstītas izvēles operatoriem, kas minēto lēmumu piemēro.
- (11) Tāpēc Lēmums 2008/971/EK būtu attiecīgi jāgroza.
- (12) Īstenošanas lēmums (ES) 2021/773 zaudē spēku 2024. gada 31. decembrī, tāpēc, lai būtu nodrošināta attiecīgo noteikumu juridiskā skaidrība un nepārtrauktība, šis lēmums būtu jāpiemēro no 2025. gada 1. janvāra.

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

I. pants

Lēmuma 2008/971/EK grozījumi

Lēmumu 2008/971/EK groza šādi:

- (1) lēmuma 1. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

⁵ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/773 (2021. gada 10. maijs), ar ko dalībvalstīm saskaņā ar Padomes Direktīvu 1999/105/EK tiek atļauts uz laiku lemt par tāda meža reproduktīvā materiāla līdzvērtīgumu, kurš pieder pie noteiktām kategorijām un ražots noteiktās trešās valstīs (OJ L 169, 12.5.2021, 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/773/oj).

“Šis lēmums paredz nosacījumus, ar kādiem Savienībā importē pie kategorijām “izcelsme zināma”, “atlasīts” “uzlabots” un “pārāks” piederīgu meža reproduktīvo materiālu, kas ražots kādā no I pielikumā norādītajām valstīm.”;

(2) lēmuma 3. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Tādus direktīvas 1999/105/EK I pielikumā norādīto sugu pie kategorijām “izcelsme zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks” piederīgus sēklas un stādāmo materiālu, kas ražoti šā lēmuma I pielikumā norādītajās trešās valstīs un ko oficiāli sertificējušas minētajā pielikumā norādīto trešo valstu iestādes, uzskata par līdzvērtīgiem sēklām un stādāmajam materiālam, kuri atbilst Direktīvas 1999/105/EK prasībām, ja vien ir izpildīti šā lēmuma II pielikumā noteiktie nosacījumi.”;

(3) pielikumus groza saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2025. gada 1. janvāra.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*